

[Litten Hansen.]

at loven og specielt disse kapitler skal komme til at fungere.

Bl. a. står det ikke klart, hvilken erhvervsstruktur man stiler imod, ikke alene på søterritoriet, men også på land. De to områder er selvfølgelig meget forskellige, bl. a. fordi landområderne er i privateje, mens søterritoriet er statseje, men stiler man mod en struktur, der koncentrerer på få og store firmaer? Hvad er hensigten med, at man overvejer eneretsbevilinger? Enhver ved jo, at jo mere absolut et monopol er, jo mere dominerer de enkelte selskaber også over for statslig og/eller amtskommunal myndighed. Vi har et kun alt for slående eksempel herpå netop med hensyn til undergrunden, hvor der er et faktisk monopol, og hvor staten og regeringen i et og alt har måttet følge selskabets diktat eller i hvert fald har følt sig forpligtet til det. Eller forventer man, at det offentlige, amter og stat, skal overtage produktionerne? Det tror vi sådan set ikke, men det kunne blive resultatet, i hvert fald for de små virksomheders vedkommende.

Det synes, som om man med lovforslaget tilsigter at få en strukturrationalisering af hele produktionen. Vi tror, at konsekvensen af loven meget nemt kan blive, at måske kun halvdelen af de nuværende virksomheder inden for grusindustrien overlever, fordi de små produktioner ikke kan honorere de krav, der stilles i lovens kapitel 3. Det er betænkeligt, hvis det bliver resultatet, for det er jo ikke sikkert, at de samlede ressourcer udnyttes bedre, fordi der er mange små forekomster, som hermed gøres urentable.

Vi er, som den socialdemokratiske ordfører, betænkelige ved de lange tidsfrister og ønsker dem gjort kortere, ligesom vi gerne ser en begrænsning af eksporten, i hvert fald af ubehandlede råstoffer. Når eksportproblemet ikke er med, formoder vi at det skyldes det, der står i bemærkningerne til § 15, at EF-Kommissionen og Romtraktaten, artikel 30 og 31, siger, at der ikke må lægges hindringer i vejen for den frie eksport medlemsstaterne imellem. Men det kan vel ikke være meningen, at Danmark af privatøkonomiske og fællesmarkedspolitiske grunde skal drænes for de ret få råstoffer, vi har. Det må formentlig være muligt at opstille regler for omfanget af råstofudvindingen, specielt af grus, sand og sten, som kunne begrænse en sådan eksport. Det ser vi i hvert fald gerne på i udvalget.

Vi vil i det hele taget gå ind i udvalgsarbejdet med positiv interesse og forslag, som forhåbentlig andre end vi selv vil finde konstruktive.

Miljøministeren (Helge Nielsen):

Må jeg takke for denne – synes jeg – meget velvillige og åbne behandling af dette lovforslag. Det er med en lille undren, man tænker tilbage på behandlingen af det lovforslag, som var en følgelovgivning af dette, og som var til behandling for kort tid siden.

Hr. Ejler Koch og andre rejste spørgsmålet, om tidsfristerne er forsvarlige. Det mener vi de er. Tidsfristerne er differentierede ud fra mængderne af det materiale, der er til rådighed. Jeg henviser til det, der står om disse spørgsmål i bemærkningerne til § 22.

Hr. Ejler Koch og andre rejste spørgsmålet om miljønævnets sammensætning. Jeg kan sige, at vi står jo over for at skulle have en revision af miljøloven, forhåbentlig i næste folketingsamling, og dér er det min tanke at ændre miljønævnets sammensætning, således at blandt andet LO, som jeg synes vil være et helt naturligt medlem af miljøankenævnet, kommer ind. Jeg vil også pege på, at ved den udpegning, som der er mulighed for ifølge paragraffen om miljøankenævnet, er der jo mulighed for at se på, hvem de forskellige grupper udvælger.

Flere af ordførerne har været inde på eksportproblemet. Jeg vil godt sige, at ifølge lovforslaget, som det ser ud i dag, er der mulighed for at tage fat på eksportproblemet igennem planlægning og på anden måde, men jeg vil meget gerne og meget hurtigt være villig til at drøfte hele dette eksportproblem med udvalget under den kommende behandling af lovforslaget. Jeg mener, at der ligger et problem her, som trænger til en nærmere diskussion.

Til hr. Aksel Pedersen vil jeg godt sige, at det er ikke tanken at opbygge en stor og unødvendig administration – ikke mere, end vi absolut mener er piskende nødvendigt for at få klaret disse ting. Her er det jo ikke mindst kortlægningen af både landområde og søområde, der vil være ressource- og mandskabskrævende. Det kan ses i bemærkningerne til lovforslaget, hvordan udgifterne og personalet fordeler sig. Hr. Aksel Pedersen var inde på beskæftigelsesproblemet og spurgte mig, hvad der lå i, at dette lovforslag ville have beskæftigelsesmæssige konsekvenser i positiv retning. Hvis man inden for en kort tid opbruger de